

Avdelningen för juridik och inre marknad
Anders Karlsson
Direktnr: 08-406 83 68
E-post: anders.karlsson@swedac.se

Strålsäkerhetsmyndigheten
registrator@ssm.se

Yttrande över remiss av Svensk Kärnbränslehantering AB:s ansökan om tillstånd för utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt radioaktivt avfall

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ansvarar för frågor om teknisk kontroll, inklusive ackreditering och frågor i övrigt om bedömning av överensstämmelse samt för samordning av marknadskontroll, reglerad mätteknik och ädelmetallkontroll. Swedac har beretts tillfälle att yttra sig över ovan nämnda remiss.

Av bilagan till Svensk Kärnbränslehantering AB:s (SKB) svar nummer två om komplettering rörande information och IT-säkerhet framgår att IT-säkerheten ska struktureras efter standarden ISO/IEC 27002:2013 - Informationsteknik - Säkerhetstekniker - Riktlinjer för informationssäkerhetsåtgärder. Swedac ackrediterar organ som certifierar ledningssystem för informationssäkerhet. Genom detta har SKB möjlighet att få en oberoende tredjepartsgranskning av systemen. Möjligtvis kan SSM också ställa villkor om sådan certifiering.

SKB:s ansökan innehåller också många punkter om kvalitetssäkring av processer och provtagning samt om laboratorieanalyser av utsläpp i luft och vatten. Det framgår också att produkter och komponenter ska godkännas, verifieras eller kontrolleras. För många av dessa uppgifter finns det redan ackrediterade organ. Det går att söka efter ackrediterade organ för respektive uppgift i ackrediteringsregistret på Swedacs websida. Swedac är givetvis också behjälplig med information om vilka ackrediterade verksamheter som finns, eller om organ skulle kunna etableras om SSM ställer sådana krav. Exempelvis kan en sådan ordning innebära att produkter godkänns genom att ackrediterade produktcertifieringsorgan verifierar teknisk dokumentation för produkterna och tillverkningsprocessen.

Enligt punkten EXT-48 i dokumentet Tolkning och tillämpning av krav i SSMFS ska SKB:s verksamhet styras av ett ledningssystem enligt ISO 9001 - Ledningssystem för kvalitet - Krav, och ISO 14001:2004 - Miljöledningssystem - Krav och vägledning som är certifieringsbart. Swedac vill framföra att Swedac har ackrediterat organ för att certifiera ledningssystem enligt just dessa standarder. Dessa ackrediterade certifieringsorgan kan därför certifiera SKB:s ledningssystem för detta. Vid en granskning av SKB:s ansökan är det ärt att notera att 2004års version av 14001 snart ersätts av ISO 14001:2015.

¹ Vad god referera till denna beteckning vid all korrespondens med Swedac i detta ärende.

Swedac vill särskilt framföra vikten av att mätningar ska vara metrologiskt spårbara enligt definitionen i ISO Guide 99:2012 - International vocabulary of metrology - Basic and general concepts and associated terms. Mätutrustning bör vara kalibrerad av ackrediterade kalibreringslaboratorier för att säkerställa metrologisk spårbarhet till SI-enheterna. Ackrediteringen innebär också att kalibreringen är utförd med rätt kompetens och med lämpliga referenser (normaler). Provningslaboratorier bör vara ackrediterade på samma sätt som ansökan redan anger att dosimetri ska vara.

Den nuvarande standarden ISO 9001:2008 innehåller krav på mätutrustning och metrologisk spårbarhet. Den kommande ISO 9001:2015 som fastställs av ISO under hösten 2015 är dock tydligare på de punkterna. Det kan vara värdefullt att ta vara på de förbättringarna vid granskningen av SKB:s ansökan.

Swedac noterar att de kontroller och bedömningar av att de program som nämns under punkten EXT-79 i dokumentet Tolkning och tillämpning av krav i SSMFS ska utföras av ackrediterade organ. Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:13) om mekaniska anordningar i vissa kärntekniska anläggningar innebär att organ som utför certifierings- eller kontrolluppgifter samt laboratorier som utför provningsuppgifter ska vara ackrediterade. Föreskrifterna är något föråldrade och innehåller en hänvisning till den numer upphävda lagen (1992:1119) om teknisk kontroll. Ackreditering sker numer enligt Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschefen Gerda Lind efter föredragning av juristen Anders Karlsson. Utredaren Agneta Ebbesson har deltagit vid den slutliga handläggningen av ärendet.

Gerda Lind

Anders Karlsson